

Р І Ш Е Н Н Я

КОЛЕГІЇ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

“29.” 08. 2019р.

Протокол № 6/1-4

Про перебіг вступної кампанії 2019 року
та розміщення державного замовлення
на підготовку фахівців з вищою освітою

Заслухавши й обговоривши інформацію заступника Міністра освіти і науки України Рашкевича Ю. М. та доповідну записку «Про перебіг вступної кампанії 2019 року та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою» й інші аналітичні матеріали,

КОЛЕГІЯ УХВАЛЮЄ:

1. Доповідну записку «Про перебіг вступної кампанії 2019 року та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою» взяти до відома.

2. З метою уникнення соціальної напруги серед деяких категорій осіб, яким законодавством України передбачено надання пільг в частині безоплатного здобуття вищої освіти (діти загиблих учасників бойових дій на території проведення антитерористичної операції, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, учасники бойових дій на території проведення антитерористичної операції, діти з інвалідністю у віці до 18 років, особи з інвалідністю I-II групи, діти учасників бойових дій на території проведення антитерористичної операції), дозволити конкурсній комісії з відбору виконавців державного замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2019 році Міністерства освіти і науки України збільшення натуральних показників обсягу державного замовлення за освітніми рівнями бакалавра та магістра в частині виділення додаткових місць державного замовлення для закладів вищої освіти у межах коштів, передбачених МОН Законом України «Про державний бюджет України на 2019 рік».

3. Директорату вищої освіти і освіти дорослих (Шаров О. І.) забезпечити у встановлені законодавством терміни подання до Міністерства економічного розвитку та торгівлі України пропозицій щодо змін натуральних показників обсягу державного замовлення за всіма освітніми ступенями.

4. Рекомендувати іншим державним (регіональним) замовникам здійснити відповідні заходи щодо реалізації прав соціального захисту деяких категорій осіб в частині безоплатного здобуття ними вищої освіти.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

За голову колегії
перший заступник Міністра

Павло Хобзей

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА
«Про перебіг вступної кампанії 2019 року»

29.08.2019

1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 № 615 «Про державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2019 році» державне замовлення для вищих навчальних закладів МОН за освітніми рівнями становило:

“молодший спеціаліст” — 36854 особи, у тому числі за денною формою навчання – 33840 осіб;

“бакалавр” — 79929 осіб, у тому числі за денною формою навчання — 72677 осіб;

“магістр на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра” — 55932 особи, у тому числі за денною формою навчання – 46209 осіб;

“магістр на основі повної загальної середньої освіти” — 5804 осіб, у тому числі за денною формою навчання – 5804 осіб (спільний конкурс з МОЗ).

Загалом же 2019 року за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями (бакалавр/магістр/молодший спеціаліст), на аспірантуру та докторантуру державне замовлення складає 183 тис 324 місць. З них 162 тис 546 місць – замовлення на підготовку фахівців за денною формою навчання.

Приблизно **52%** цьогорічних випускників шкіл мали можливість вступити до ВНЗ за державний кошт (відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» загальний обсяг державного замовлення для підготовки фахівців ступенів молодшого бакалавра, бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на поточний рік має становити не менш як 51 % кількості випускників ЗЗСО, які у поточному році здобули повну загальну середню освіту).

Освітні ступені	2018				2019				Різниця 2019/2018, місьць		Різниця 2019/2018, %	
	випуск		прийом		випуск		прийом		прийом		прийом	
	усього	денна	усього	денна	усього	денна	усього	денна	усього	денна	усього	денна
Молодший спеціаліст	30783	28327	39210	35881	34771	31820	36854	33840	-2356	-2041	-6,01	-5,69
Бакалавр	104426	90133	78955	72073	93863	81936	79929	72677	974	604	1,23	0,84
Спеціаліст на основі повної загальної середньої освіти	3951	3948			3912	3909			0	0		
Спеціаліст на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра	19	5			14				0	0		
Магістр на основі освітнього ступеня бакалавра	79205	67515	62203	53520	66769	53521	55932	46209	-6271	-7311	-10,08	-13,66
Магістр на основі повної загальної середньої освіти	36	36	5855	5855	125	125	5804	5804	-51	-51	-0,87	-0,87
Усього	218420	189964	186223	167329	199454	171311	178519	158530	-7704	-8799	-4,14	-5,26
Аспірантура	5031	3656	4399	3548	1896	572	4346	3557	-53	9	-1,20	0,25
Докторантура	824	824	478	478	449	449	459	459	-19	-19	-3,97	-3,97
Усього	224275	194444	191100	171355	201799	172332	183324	162546	-7776	-8809	-4,07	-5,14

Найбільше місць держзамовлення для вступу на основі повної загальної середньої освіти отримали такі 10 спеціальностей:

“Середня освіта” (за усіма предметними спеціальностями) – 7 578 місць;

“Медицина” (загальний конкурс з МОЗ) – 3 436;

“Комп’ютерні науки” – 3 043;

“Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка” – 2784;

“Будівництво та цивільна інженерія” – 2 361;

“Філологія” (усі мовні напрями) - 2 144;

“Право” - 1 976;

“Галузеве машинобудування” - 1 807;

“Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології” - 1785;

“Менеджмент” – 1 741;

“Інженерія програмного забезпечення” - 1 620;

2. За оперативними даними, наданими ЄДЕБО та ЦОВВ, кількість **рекомендованих до зарахування становить:**

Всього зараховано до закладів вищої освіти за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями (бакалавр/магістр/молодший спеціаліст) 418 526 осіб, з них за кошти державного бюджету 189516 осіб, за кошти фізичних та юридичних осіб 229010 осіб.

3. Відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2018 року за №1096 та зареєстровані в Міністерстві юстиції 21 грудня за № 1456/32908, переведення на вакантні місця державного, регіонального замовлення та на місця за рахунок цільових пільгових державних кредитів осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб на основі повної загальної середньої освіти (відповідно до цих Умов прийому) відбувається не пізніше **9 серпня**.

За умов наявності вакантних місць та наявності осіб, які мають право на переведення, заклади вищої освіти **самостійно** приймають рішення про переведення, ставлячи МОН до відома. Також вони можуть перерозподіляти в межах спеціальностей галузі знань ці місця для переведення, не перевищуючи при цьому ліцензійний обсяг. У разі, якщо місць не вистачає, ВНЗ звертаються з клопотанням до МОН про можливість виділення додаткових місць.

Зазначені звернення розглядаються на засіданнях Конкурсної комісії МОН з відбору виконавців державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2019 році.

Станом на 26 липня 2018 року за технологією адресного розміщення державного замовлення рекомендації до зарахування на навчання за кошти державного та регіонального замовлення отримало 60 354 особи осіб, в т.ч. за квотою 1 – 2175 осіб, за квотою 3 – 281 особа. Рекомендовано до зарахування за співбесідою – 48 осіб.

Також **8850** місць державного замовлення було виділено для навчання цієї категорії вступників у вищих військових навчальних закладах (зкладах вищої освіти із специфічними умовами навчання), військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

Аналізуючи кількість створених електронних кабінетів та поданих заяв можна зробити висновок, що цього річні вступники більш виважено підходять до вибору спеціальності та вишу, не подають всі сім заяв просто “щоб були”. Ще деякі, можливо, скористалися розробленими спільно з CEDOS порадами для вступників щодо важливості обдуманого вибору.

Так, якщо минулого року було створено **162** тисячі кабінетів та подано **914,5** тис заяв, то цього року створено було **168** тис. кабінетів, а подано заяв – **831,5** при тому, що кількість заяв на бюджет та кількість спеціальностей, які можна було подати на бюджет залишились незмінними з того року.

Враховуючи це та за результатами цього річних відмов від бюджету – цього року такий відсоток становив **12,9 %**, доцільно розглянути можливість скорочення наступного року кількості заяв на бюджет до 5 без обмеження кількості спеціальностей, що спростить розуміння вступниками правил вступу.

Відсоток відмов від бюджету по пріоритетах:

- 1-й пріоритет – 4,2%
- 2-й пріоритет – 16,8%
- 3-й пріоритет – 25,3 %
- 4-й пріоритет – 30,1 %
- 5-й пріоритет – 34,7 %
- 6-й пріоритет – 35,8 %
- 7-й пріоритет – 42,4 %

Станом на 1 серпня 2019 року за даними ЄДЕБО до закладів вищої освіти на місця державного та регіонального замовлення зараховано на навчання 52 561 особа (що становить 87,1% від кількості рекомендованих, у 2018 р. – 87,1, 2017 р. – 88,5%, у 2016 р. – 87,1%).

1. Щодо прохідних балів – найвищими вони виявилися для спеціальностей:
 - Міжнародне право – 194,25
 - Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – 194,004 МОН та 186,25 Мінкульт
 - Міжнародні економічні відносини – 190,84
 - Стоматологія – 189,176
 - Політологія – 189,125
 - Журналістика – 188,75 МОН та 181,662 Мінкульт
 - Медична психологія – 186,9 (МОЗ)
 - Культурологія – 185,691 МОН та 172,176 Мінкульт
 - Історія та археологія – 185,05
 - Публічне управління та адміністрування – 183,804

Щоб пройти на бюджет, більш як 180 балів також знадобилося вступникам на «Право», «Інженерію програмного забезпечення», «Економіку», «Сферу обслуговування», низку спеціалізацій «Філології».

Порівняно з минулим роком у ТОП-10 спеціальностей з найвищими прохідними балами є незначні зміни. Так, знизилася прохідні бали на «Менеджмент соціокультурної діяльності» та «Фармація, промислова фармація», які торік посідали 4-ту та 9-ту сходинки відповідно. Цього року прохідний бал на них менший за 180. Натомість в ТОП-10 піднялися «Медична психологія» та «Публічне управління та адміністрування».

2. Хочемо звернути увагу ще й на те, що цього року 75,4% вступників отримали рекомендації на місця державного замовлення по 1-му та другому пріоритетам, тобто мали змогу вступити до найбільш омріяних вишів.

Конкурс ні пропозиції	Пріоритети						
	1	2	3	4	5	6	7
Відкриті	28619	8471	4552	2856	2063	1507	1179
Фіксовані	6819	1627	903	608	444	351	355
Всього рекомендован их на бюджет	35438	10098	5455	3464	2507	1858	1534
%	58,7%	16,7%	9,0%	5,7%	4,2%	3,1%	2,5%

Отже, зберігається позитивна практика надання лівової частки бюджетних місць за найвищими пріоритетами – частка таких вступників, що була рекомендованою на бюджет за 1 та 2 пріоритетами практично залишилась на рівні минулого року.

Цього року вперше було запущено механізм **першочергового зарахування** вступників у медичні та педагогічні виші. Конкурси на укладання угод про відпрацювання провели 10 областей (Волинська, Донецька, Київська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська), в результаті яких було укладено 63 угоди. Для підтримки цього механізму МОН додатково було виділено **27 місць квоти державного замовлення** для забезпечення першочергового зарахування для закладів, що знаходяться у сфері управління МОН (26 – за педагогічними спеціальностями, 1 – за медичною спеціальністю).

3.

ТОП-5 по кількості рекомендованих на бюджет всього	Усього рекомендовано
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	3837
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	3037
Національний університет "Львівська політехніка"	2451
Львівський національний університет імені Івана Франка	2260
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	1253

ТОП 5 по приросту (**широкий конкурс**)

	Приріст (місць) 18/19
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	166
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"	129
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	100
Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка	93
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	92

Топ-3 переміщених ЗВО

Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"	553
Донецький національний університет імені Василя Стуса	353
Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського	342

4. Адресне розміщення місць у розрізі регіонів

Регіон	Питома вага в адресному розміщенні державного та регіонального замовлення			
	2016	2017	2018	2019
Вінницька область	2,9%	3,3%	3,2%	3,3%
Волинська область	1,8%	2,1%	1,8%	1,8%
Дніпропетровська область	6,7%	6,1%	6,2%	5,7%
Донецька область	2,3%	3,0%	2,5%	2,9%
Житомирська область	1,4%	1,9%	1,7%	1,8%
Закарпатська область	1,3%	1,6%	1,4%	1,4%
Запорізька область	2,9%	3,0%	2,7%	2,6%
Івано-Франківська область	2,0%	2,3%	2,4%	2,3%
Місто Київ	26,7%	26,1%	27,8%	28,2%
Київська область	2,1%	1,5%	1,7%	1,8%
Кіровоградська область	1,0%	1,0%	1,1%	1,0%
Луганська область	1,0%	1,7%	1,3%	1,7%
Львівська область	10,0%	10,1%	11,2%	11,2%
Миколаївська область	1,8%	1,7%	1,6%	1,4%
Одеська область	6,7%	5,1%	5,1%	4,6%
Полтавська область	2,1%	2,3%	1,9%	1,8%
Рівненська область	1,8%	2,1%	1,5%	1,7%
Сумська область	2,1%	2,1%	2,2%	1,9%
Тернопільська область	2,5%	2,3%	2,2%	2,1%
Харківська область	12,9%	11,8%	12,5%	12,4%
Херсонська область	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%
Хмельницька область	1,8%	2,0%	1,8%	1,8%
Черкаська область	1,6%	1,9%	1,6%	1,8%
Чернівецька область	2,0%	2,1%	2,0%	1,8%
Чернігівська область	1,5%	1,6%	1,5%	1,4%

Як видно з таблиці, у результаті адресного розміщення державного замовлення найбільший приріст питомої ваги в адресному розміщенні отримали Донецька, Житомирська, Луганська, Рівненська та Черкаська області. Якщо ж подивитись статистику минулих років, то 2018 році всі ці області демонстрували зменшення питомої ваги в адресному розміщенні державного та регіонального замовлення у порівнянні з 2017 роком. Тобто, тут можна говорити про позитивний вплив

регіонального коефіцієнту, який для всіх цих областей було встановлено на рівні 1,04.

Відповідно, у порівнянні з минулим роком найсуттєвіше збільшення кількості рекомендованих відбулось саме у цих областях:

- 1) Луганська область – збільшення кількості рекомендованих на 27,5%
- 2) Донецька область - збільшення кількості рекомендованих на 20,9%
- 3) Рівненська область - збільшення кількості рекомендованих на 19,7%
- 4) Черкаська область - збільшення кількості рекомендованих на 12,3%
- 5) Житомирська область - збільшення кількості рекомендованих на 9,6%

5. Окремо наведемо аналіз забезпечення місцями державного замовлення студентів пільгових категорій

	Всього за вступну компанію 2018 року	Перша конкурсна комісія (14.08.2019)	Різниця	
Всього звернень	4917	7063	2146	44%
Самостійно переведено ЗВО (згідно умов)	1400	1555	155	11%
Всього повернуто місць	12029	9078	-2951	-25%
Запит на додаткові місця (кількість місць)	4463	6919	2456	55%
Кількість додаткових місць (виділених)	4435	5558	1123	25%
Дитина загиблого учасника бойових дій	25	22	-3	-12%
Особи з інвалідністю I, II груп та діти з інвалідністю віком до 18 років	545	677	132	24%
Дитина ліквідатора Чорнобильської катастрофи I категорії	41	67	26	63%
Особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», у тому числі ті з них, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України та їх діти	1	40	39	3900%
Дитина учасника бойових дій	1808	1467	-341	-19%
Особа учасник бойових дій	1197	1873	676	56%
Дитина інваліда війни	8	2	-6	-75%
Дитина шахтаря, що має стаж підземної роботи більше ніж 15 років	16	124	108	675%
Особа з числа дітей-сиріт та осіб, позбавлених батьківського піклування	589	710	121	21%

Внутрішньо-переміщена особа	260	108	-152	-58%
Освітній центр "Крим-Україна"	7	40	33	471%
Освітній центр "Донбас-Україна"	175	235	60	34%
Дитина з числа багатодітних сімей (3 і більше дітей до 18)	62	162	100	161%

Загальна кількість виділених додаткових бюджетних місць лише за результатами першої Конкурсної комісії є **вже на 44% більшою**, ніж кількість додаткових бюджетних місць за результатами **всієї вступної кампанії 2018 року**.

6. За понад півтора місяці роботи гарячої телефонної лінії МОН щодо вступної кампанії 2019 року на неї надійшло 10503 звернення від вступників, їхніх батьків та представників закладів освіти. Консультативні телефони, а також приймальня громадян працювали з 24 червня до 9 серпня.

Питання, які найчастіше потребували уточнення, стосувалися:

- роботи електронних кабінетів (3888);
- вступу через освітні центри «Крим-Україна» та «Донбас-Україна» (1535);
- вступу на бакалаврат (879);
- вступу в магістратуру (785);
- особливостей умов прийому (697);
- проблем із отриманням документів про попередню освіту (653);
- спеціальних умов участі у конкурсному відборі (630);
- вступу на молодшого спеціаліста (537);
- обсягів державного замовлення (465);
- інші (434).

72 особи звернулися за консультацією особисто.

Робота гарячої лінії та приймальні громадян була організована силами працівників директорату вищої освіти і освіти дорослих МОН, ГО «Фонд «Відкрита політика» та волонтерів – студентів Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Основна мета – забезпечити належний контроль за проведенням вступної кампанії, організувати консультування громадян щодо вступу до закладів освіти та оперативно реагувати на можливі факти порушення законодавства.

Також МОН організувало прийом звернень вступників на скриньку vstup2019@mon.gov.ua Станом на 12 серпня 2019 року на цю пошту надійшло понад 1290 листів. Прийом звернень триває.

Представники приймальних комісій закладів освіти мали можливість надсилати свої звернення щодо вступної кампанії безпосередньо через ЄДЕБО. Наразі таких звернень опрацьовано 1204.